

BELOKRANJEC

Izhaja 1. in 15. vsakega mesca. — Naročnina za celo leto znaša K 1.50.

Glasilo belokranjskih kmetov.

Geslo: Na delo za staro pravdo.

Vse pošiljkatve prosimo na naslov „Belokranjec“ Gradac, Bela Krajina.

I. letnik.

Ljubljana, dne 1. vel. travna 1908.

Štev. 4.

Uredništva vseh slovenskih in hrvaških listov prosimo, naj nam jih pošiljajo v zameno, ker jih bomo porabili za otvoritev javne čitalnice v Gradacu.

Uredništvo.

Belokranjecem v pomislek in spodbudo.

Piše J. M.

Belokranjc! Tvoja zemlja je zdrava, za pridne nje lega najprava, loza, vinograd, vrt in polje, ruda, kupčija tebe rede.

Išče te sreča, um ti je dan, Našel jo boš, če nisi zaspan!

Po Vodniku.

Sledeče vrste piše Belokranjec, ki je nekoliko opazoval svet z duševnimi in telesnimi očmi, svojim belokranjskim rojakom v premislek in prevdarek. Piše jih kot prijatelj prijatelju, srčno želeč opozoriti vas na

lepoto in bogastvo naše zemlje, hoteč dati nekaj nasvetov, ki se dajo z dobro voljo in nekolikim trudom izvesti v korist vašo in vaše dece. Naši očetje so skrbeli žalibože le zase, pa še to ne posebno, a pozabili so popolnoma na nas — na svojo deco. Zato je tudi naša Bela Krajina zanemarjena, skoraj bi rekel opustošena. Izgleda revna in nje sinovi morajo po svetu s trebihom za kruhom, da si zaslužijo nekaj drobiža za poplačevanje neizogibnih dolgov in da si nekoliko popravijo svoja stara z večine lesena in s slamo pokrita stanja — material, ki zahteva vedne poprave.

Večina teh po delu in zaslužku hrepenčih Belokranjcev je zahajala dosedaj v za nas obljubljeno deželo — v Ameriko, nekaj pa tudi na Nemško krošnjari. Amerika je pa v zadnjem času gospodarsko propala, in ni pričakovati, da si opomore. Naši ljudje, ki so v veliki večini navezani samo na svoje zdrave in krepke roke, na delo v rudokopih, se vračajo trumoma v svojo staro domovino,

ako imajo le s čim. Ostanajo v Ameriki le oni, ki imajo kaj posestva in ki nimajo denarja za pot. Bere se, da je v severni Ameriki okoli dveh milijonov delavcev brez dela.

Krošnjarenje po Nemškem je od Belokranjcev sedaj po zakonih (postavah) dovoljeno samo Poljancem, ker se je dokazalo, da bi si ti pridni in podjetni ljudje ne mogli brez tega pridobiti doma niti samega krompirja za življenje. Saj je znano, da je večina njih posestva kamenita, koder raste samo stelja in brinje.

Gledati bomo morali sami na to, da bodo imeli našinci doma dovolj dela in hrane. To je pa mogoče, ker Bela Krajina krije še mnogo, mnogo skritega in nevzdržnega bogastva. Pri pravem in umnem upravljanju in uporabi svojih zakladov redi lahko dvakrat — trikrat toliko ljudi, kakor jih more zdaj. Loze, vinogradi, vrti, polje, ruda in kupčija morejo pri nas cvesti, ker so nam zato dani vsi predpogoji.

Kedor je količkaj prepotoval Belokrajino,

Podlistek.

Belokranjsko dekle.

Kaj mar so mi zemlje zakladi, kaj mar mi je mestni ves kras, v prelestno cvetoči pomladi najlepša domača je vas.

Po polju škrjančki žgolijo, na vrtu mi rože cveto, na nebu ko zvezde gorijo, pa fantje mi pesen pojo.

Na griču, kjer kočja je mala, tam sreča je moja doma, v tujini ne bom je iskala, tu moje so nade srca.

Tihozor.

Medvedova pojedina v Črnomlju.

Neresnična povest. Spisal Zajec.

Pod obokom Stoničeve hiše v Črnomlju je zaropotal voz. Kakor vselej ob taki priliki, so se odprla tudi zdaj okna sosednih hiš in nekoliko radovednih ženskih glav je

bilo videti na oknih. Izpod oboka je pridrdral enovprežni voz. Na sprednjem, kočijažu namenjenem sedežu je sedel še en možakar, opravljen v lovsko obleko in s puško v roki. Zada ob vsaki ročici je sedel na lestvi po en mož, na dnu voza pa je bil zleknjen — medved kosmatinec. Bil je sicer mrtev, toda videti je bilo, da kosmatincu še vedno ne zaupajo povsem, ker sta ga stražila spredaj in zadaj po dva moža in je imel sprednji zraven kočijaža sedeči mož v rokah tudi britko risanico.

Dasi je konj hitro vozil, je bila vendar takoj za vozom gruča radovednih in vsled hitre hoje upehane ljudi, mož in žena, odraslih in otrok. Vsi ti ljudje so drli za vozom, ki se je ustavil pred Laknerjevimi hotelom. Nenavadno urno so se zaprla okna sosednih hiš: videti je bilo, da se je ženskam silno mudilo spraviti v najkrajšem času z novico, da so pripeljali mrcino medvedovo v Črnomelj, vse mesto po koncu. To se je prvim opazovalkam tudi temeljito posrečilo, kajti v dobri četrt ure ni bilo žive duše v

Črnomlju, ki bi še ne bila vedela, da je v Črnomlju medved. Marsikatera ženica je prestrašena zavpila, ko ji je vsled novosti vsa razvneti sosedja od daleč jednostavno zakričala: „Ti, medved je v Črnomlju“. Reva je mislila v prvem hipu, da je prišel živ medved na obisk. Takoj je bilo okoli voza vse, kar leze in gre. Posebno živahno je pa postalo, ko je prišla šolska mladina zraven. Ni ga bilo učenca in učenke, ki bi se ne bil spustil takoj pri šolskem poslopju v tek in ki bi ne bil tekel prav do voza. Gnječa je postajala vedno večja, kajti

visoki, nizki, stari, mladi
medveda videli bi radi,
ki lovčev ga podrl je strel,
ker ropar bil za smrt je zrel.

Tudi občespoštovani in vneti rodoljub, vpokojeni davkar g. Kadilnik se je priril do voza. Hotel je vprašati znanega mu lovca, kje da so ustrelili medveda, toda lovca ni bilo nikjer. Na vprašanje častitljivega rodoljuba, kje da je lovec, se oglasi nekdo izmed množice: „Vsi štirje pijejo zdaj na medvedovo kožo.“ Glasen smeh je zaoril.

Ali ste že poslali naročnino
K 1-50 za celo leto
 na naslov
Belokranjec, Gradac
 Bela Krajina?

Posljite takoj, če še niste. To malenkost lahko utrpí vsak. Priporočajte naš list tudi svojim znancem.

videl je, kako mnogo sveta obstoji samo iz stelnikov, kjer raste le stelja, kaka breza, brinje in take malovredne rastline. To pa niso samo nerodovitni prostori, ampak je večinoma rodovitni, toda neobdelan in zanemarjen svet, ki bi se dal spremeniti v lepe loze (gozde), ponekod tudi v njive in travnike in bi s tem prinašal stokrat več dobička, kakor do zdaj.

Da so nam pa naši očetje zapustili tako zanemarjeno zemljo, niso krivi sami. Za naše očete, kakor deloma tudi za nas, se nihče ni brigal, zlasti se mora to očitati avstrijskim vladam. Belokranjec je bil dober samo, kadar je bilo treba plačevati davek — denarni in krvni (vojake), sicer so se vlade proklete malo brigale, kako in od česa se v Belikrajini živi. Sploh so menda zunaj naših gor ljudje mislili, da tukaj samo pijemo in nam najbrže ni potreba niti jesti. Šele dolenska železnica nas je združila nekoliko, tesneje z ostalo Kranjsko, seznanila je nekoliko ljudi z nami in mislim, da so se čudom začudili, ko so videli, da tudi mi jemo, četudi slabo, da se tudi mi oblačimo, četudi večkrat s hodno obleko in da imamo pač tiste potrebe, kakor drugi ljudje.

V zadnjih letih je začelo naše vlade vendar skrbeti, kam pride, ako se vse od nje zanemarjene dežele naše države vsled izseljevanja izprazni; nabavili so si toliko novih kanonov in drugih morilnih strojev, a bati bi se bilo kmalu, da ne bi bilo skoraj ljudi, ki bi te upravljali. Začela je vlada pospeševati pri nas zasaditev od trtne uši

uničenih vinogradov; bil je to pač edini in zadnji dohodek za plačevanje davkov in prepotrebne soli. No, sedaj imamo zopet vina, a manjka nam pripravnih cest in železnice, da to kar imamo, spravimo tudi v denar. Moledujemo že leta in leta za popravilo škandaloznih cest in dobili smo že na stotine obljub, drugače je pa ostalo vse pri starem. — No, vsaj železnico dobimo, in sicer takozvano belokranjsko železnico, kakor jo nekateri žaliyo, ker bo vendar tekla ob robu Bele Krajine, katero si bo lahko vsak popotnik lepo od zgoraj z visokih hribov ogledal in vzel seboj lep utis te dežele. — Vlada je torej vendar uvidela potrebe Bele Krajine, poreče ta ali oni. Kaj še! Prisilil jo je k temu naš zaveznik in prijatelj Lah, kateremu se cede slin po od naših vlad tako zanemarjeni Dalmaciji.

Železnico dobimo torej edino zato, ker se more le skozi oz. blizu mimo Bele Krajine zvezati Dalmacijo z ostalo Avstrijo. Skrb nas samih pa bodi, da bomo imeli s to železnico tudi kaj izvažati. Naša skrb bodi, da naravno bogastvo naše zemlje sami vzdignemo, da okoristimo z njenimi zakladi sebe in svoje otroke. To pa moremo doseči le, če se združimo vsi Belokranjci in složno poskrbimo za svoje potrebe in svoj prospeh. Niti ti prijatelj oni, ki ti pomoč obljublja, ampak oni, ki ti v potrebi pomaga, ali pa te nauči, da si znaš pomagati sam. (Dalje sledi.)

Iz Bele Krajine.

Priporočamo se svojim somišljenikom, da naj nam pridno dopisujejo iz svojih okolišev o vsem, kar ljudstvo teži in kar bi zanimalo tudi druge Belokranjce.

Volilni letak, ki je izšel dvakrat pod naslovom „Belokranjec“, je državno pravdnštvo obakrat zaplenilo. Prva številka je bila medtem že vsa razdana, drugo so pa

pošte na brzojavni poziv drž. pravdnštva zadržale. Nekaj dni po volitvi, ko je bil mandat že na varnem, je isto pravdnštvo poštam naročilo, naj „Belokranjca“ izroče adresatom. Kdor bi to številko želel, mu jo radi pošljemo. S prvo ne moremo več postreči.

Gospodarsko delo v Beli Krajini. Dne 20. pretečenega meseca je začela Kmetška hranilnica in posojilnica v Gradcu svoje delovanje. Poslovanje je otvoril g. načelnik s primernim nagovorom, kjer je opozarjal na važnost samopomoči za kmeta ter na pomen, ki ga ima kmetška hranilnica za ljudstvo, ker mu omogoči s tem, da mu preskrbi denar, da dobi podlago za vse nadalnje gospodarsko napredovanje. Posojilnica je imela do konca tega meseca čez 10.000 kron prometa. Tudi število članov neprenehoma raste, ker se ljudstvo zelo zanima za ta res svoj zavod, kjer je kmet sam gospodar. Načelstvo je sestavljeno takole: Načelnik: Macelle Julij, župan v Gradcu; odborniki: knjigovodja in blagajnik Jekovec Ciril, strojnik, Klošter; Murn Danijel, trgovec in posestnik, Gradac; Kure Miko, posestnik, Grm; Klepec Miko, župan, Krasinec; Stipanič Jakob, posestnik, Gradac in Marentič Anton, posestnik, Kapljišče. Zavod sprejema hranilne vloge od vsakogar, in jih obrestuje po 4½%. Posojila pa daje le svojim članom, za katere sprejema samo prebivalce štirih občin, namreč Gradac, Griblje, Krasinec in Vinji vrh. Kmetje, obračajte se s zaupanjem na svojo posojilnico, kjer imajo vsi člani enake pravice. Delavnih moči primanjkuje vedno bolj, v zadrugi si naročimo strojev, ki jih bodo imeli člani na razpolago. Čim več nas bo v zadrugi, tem lažje si bomo pomagali.

Ob priliki občnega zbora „Slov. planinskega društva“. Slov. plan. društvo je imelo v soboto dne 28. pr. m. svoj občni zbor v Ljubljani. L. 1907. je imelo 2662 članov in 17 podružnic. Ko človek bere o vspešnem delovanju tega društva zadnjih 15 let, se nehote vsili misel: Ali bi ne bilo mogoče osnovati tudi belokranjsko podružnico Slov. plan. društva? Kaj nima naša Bela Krajina tudi lepih točk? Omenjamo le lepe razglede raz Gorjancev, raz ceste v Poljane, z Preloke po Hrvatskem, z Žumberskih goric itd.? Velikih tur kot jih imajo Gorenjci, pri nas ni, pač pa so pri nas po obzorju prijetni izleti, a doli po Beli Krajini imamo pa zopet ob Kolpi in Lahinji tako lepe krajine, da se jih nam res ni treba sramovati. Ali bi ne bilo torej umestno, da še predno izteče železnica, poiščemo najlepše točke ter jih ohranimo zase, predno pride tujec, ki zna take stvari dobro oceniti in še boljše denarno izrabiti. Na delo torej, da ostanejo krasote Bele Krajine naše!

Odlikovan belokranjski rojak. Tvrdka Janko Popovič, eksportna trgovina živine v Cerknici je bila odlikovana na razstavi za pitano živino na Dunaju s srebrno kolajno. To je prvi slučaj, da je bila naša domača živinoreja na razstavi odlikovana, kar nas veseli tembolj, ker je dal ta vzgled umnega gospodarstva Slovencem naš ožji rojak, kateremu čestitamo k vspehu in mu kličemo: le tako naprej!

Ko si je ljudstvo napaslo radovednost, je odšel vsak po svojem poslu. Lovec pa je prodal kožo, na katero je bil že pil s tovariši, takisto vnetemu lovcu dr. Pravdi, meso pa je kupil hudomušnež gosp. Dlaka.

Da ta večer v celem Črnomlju in osobito po vseh gostilnah ni bilo družega govora, kakor o medvedu, tega pač ni treba še posebej povdarjati. Tudi v Šprajcarjevi gostilni, kamor zahaja zvečer večji del intelligence, da se pogovori pri čaši rujnega vinca o dogodkih preteklega dne, se je vnela živahna debata o tem, odkod da je bil zašel medved v okoliš občine Vrh, ko ga že vendar sto let ni bilo na obisk v te kraje. Gostje, večinoma lovci, so se tako živahno vdeleževali debate, da se je tudi sedeminosedesetletni gostilničar Peter parkrat oglasil za pečjo pri svojem „firtalu“ in segel v debato. Peter je namreč vkljub visoki starosti telesno in duševno še tako čil, kakor kak mladenič, le noge ga ne vbogajo več rade. Sliši in vidi pa jako dobro in ima tudi še vse zobe.

Posebno židane volje je bil črnomaljski odvetnik dr. Prodan, ki se je na poziv g. Dlaka posebno pogosto spominjal pokojnega župnika iz Plemenitaša.* Ko je priklopila dobra volja do vrhunca, je povabil g. Dlaka za drugi večer vse navzoče goste na večerjo, ki jo bodo pripravile priznane dobre kuharice, gostilničarjeve hčerke, osobito pa Fančika. Obljubil jim je za večerjo — medveda, t. j. medvedove tace. Ker velika večina ni bila nič kaj vneta za medvedovo meso, je povabil vse one, ki bi ne hoteli jesti medveda, na govedino, pripravljeno à la divjačina in pristavil, da bo na zgornji mizi medved, na spodnji pa govedina. S tem so bili vsi zadovoljni. Zazvenele so še enkrat čase, vsi so pili na spomin plemenitaškega župnika, plačali in odšli mirno domov, le g. Dlaka se je skrivnostno smejal. (Konec prih.)

* Pokojni župnik iz Plemenitaša je običeval izpiti polno kupico vina do dna. Spominjati se župnika plemenitaškega, se pravi torej toliko, kakor v njegov spomin izpiti polno kupico vina do dna.

Občni zbor kmet. podružnice v Metliki se je vršil dne 16. t. m. Izid je bil popolnoma drugačen, kakor se je pričakovalo, ker smo nekaterim, ki bi radi v kalnem ribarili, štrečno zmešali. Izvoljeni so bili v odbor sledeči posestniki: načelnik: Dako Makar, odborniki: Valentin Burnik, Anton Trček, Franc Barbič in Ivan Jerina. Pričakujemo, da bode delovanje novega odbora plodonosno in koristno za podružnico.

Deželni glavar Šuklje je posetil te dni Belo Krajino. Bil je v Črnomlju, Poljanah, Vrhu, Vinici, Preloki, Adlešičah in v Metliki. Sprejema ni bilo v črnomaljskem okraju nikjer. Čez Črnomaljsce se je baje pritožil, da si gospodje vse to preveč po domače predstavljajo. Če so bili Belokranjci dobri, da je po njih hrbtu kvišku splezal, je ta zamera res malo neumestna. Domačin nam vendar ne bo zameril, da smo z njim po domače. Pripominjamo tudi, da nam same obljube ne zadostujejo več, če prihajajo iz še tako „blagorodnih“ ust, in da bi jih dali sto za eno samo izpolnjeno. Belokranjci pa tudi nismo več tako ponižni, da bi se dali pitati samo z besedami. „Sijajna večina“ 228 glasov zadnjih volitev naj bo Šuklju resen memento. Dejanj zahtevamo! Kdor svojih obljub ne drži, mu mi po domače pravimo lažnik.

Belokranjski Sokol v Gradcu. Dne 12. t. m. je napravil Belokranjski Sokol v Metliki pešizlet v Gradac; vdeležilo se ga je čez 20 članov. Javne telovadbe se je vdeležilo 15 izvršujočih članov, ki so izvajali z veliko natančnostjo proste vaje. Ljudstvo se je za nastop mlade in čile sokolske čete zelo zanimalo. Po prostih vajah se je vršil v gostilni g. župana bratski sestanek in prosta zabava, kjer se je izrekla marsikaka navdušena beseda in krepka napitnica. Želeti bi samo bilo, da bi čila četa poletela še dostikrat med narod, da bi se ji posrečilo marsikje vzbuditi zanimanje ljudstva za sokolsko misel ter ustanoviti po vseh večjih krajih telovadne odseke.

Belokranjska železnica. Dne 22. t. m. so imeli sestanek inženjerji iz Novega mesta in iz Karlovca. Imeli so dogovor radi zveze belokranjske železnice s hrvaško. Daj bog, da bi kmalu pripihala od Gorjancev doli k nam železna kača, ki jo tako težko pričakujemo.

V Leskovcu pri Krškem je umrl g. Ivan Rupnik, nadučitelj istotam, ki je bil dolgo vrsto let učitelj v Črnomlju, kjer je bil splošno priljubljen. Lahka mu zemlja!

V vodo je padel v četrtek 23. p. m. dveletni sinček posestnika Potočnika v Gradcu. K sreči je to opazila navzoča pastarica ter ga pravočasno izvlekla iz vode.

Železnica Karlovec-Metlika Na predlog trgovsko-obrtniške zbornice zagrebške, da naj se železnica Karlovec-Metlika zgradi kot proga prve vrste, odgovoril je ogrsko-hrvaški trgovinski minister z dopisom od 26. marca t. l. sledeče: „Kar se tiče vloge zbornice od 12. februarja t. l., da se proga Karlovec-Metlika zgradi kot proga prve vrste, se nisem mogel na to prošnjo

ozirati iz sledečih razlogov: Kot nadaljevanje te proge za snovani avstrijski del proge se bo bo mogel vsled obstoječih nepovoljnih odnošajev terena samo z izravnanjem dviga oziroma pada od 25‰ (pro mille) ustvariti, napram kojim odnošajem dviga odnosno strmine, se bo mogel ogrski del proge zgraditi istotako ob maksimalnih odnošajih strmine od 10‰ (pro mille), a ker bo v takih okolnostih ogrski del proge i ob izravnanju normalij vicinalnih železnic še vedno imel večjo delotvorno sposobnost nego avstrijska proga, ki se projektira kot nadaljevanje proge Karlovec-Metlika, ne smatram za dognato, da bi že sicer znatno investicijo zahtevajoči stroški te proge še bolj povečali z že vnaprej znano neproduktivno investicijo, ki je v zvezi z graditvijo železnice prve vrste.“

Iz Vinice, 25. apr. Prigodom obiska naše občine je vročila deželniemu glavarju F. Šuklju deputacija treh mož sledečo spomenico: Vaše blagorodje, g. deželni glavar! „V čast nam je, da ste prišli v naš pozabljeni kraj, kateremu je potreba nujne in izdatne pomoči. Pozdravljamo Vaše blagorodje, zraven pa Vam pri tej priliki razkrijemo svoje težnje in potrebe, katere blagovolite upoštevati ter Vas prosimo hitre in dejanske pomoči. Naše kričeče potrebe so v prvi vrsti te: 1. Železnica naj se podaljša čez Črnomelj do Vinice. Z železnico, ki bi bila oddaljena do 20 km od Vinice, nam ni prav nič pomagano. Mi potem graviramo še nadalje na postaje: Generalski stol, Karlovec in Vrbovsko. 2. Deželna cesta Črnomelj-Vinica naj se uvrsti med državne ceste in izpelje po Vinici. 3. Okrajna cesta Vinica, Vrh in Poljane do Brezovice naj postane deželna cesta. 4. Občinska cesta Vinica, Preloka, Adlešiče, katero je okrajni cestni odbor sprejel leta 1907 med okrajne ceste, naj blagovoli deželni zbor v prvem zasedanju odobriti. 5. Občinska cesta Vinica, Bojance, Adlešiče naj se uvrsti istotako med okrajne ceste. 6. Podobčina Preloka, kjer sta samostojna župnija in šolski okoliš, naj postane samostojna občina. Visoki deželni zbor naj pri prvem svojem zasedanju prošnjo, o tej zadevi odposlano deželniemu odboru, povoljno reši. Ponavljajoč svojo prošnjo, Vas blagorodni gospod deželni glavar, kot svojega poslanca prosimo v dosego prej omenjenih točk hitre dejanske pomoči.“ Vinica, dne 24. aprila 1908. (Sledijo podpisi.)

Metliški Sokol v Črnomlju. Belokranjski Sokol priredi v nedeljo, dne 10. t. m. izlet v Črnomelj, kjer bo javna telovadba, in sicer proste vaje in vaje na orodju. Želeti bi bilo obilne vdeležbe zlasti iz okolice, in pa da bi belokranjski Sokol dobil kmalu v Črnomlju svojega druga.

Iz Vinice. Na velikonočno nedeljo je prišla k deseti maši histerična dekle Kate Filipčič iz Fratovec. Pred povzdigovanjem je pričela razsajati in kričati, da je bila vsa cerkev razburjena. Naj bi poklicane osebe skrbele, da se taki prizori več ne dogode v cerkvi.

Iz Podklanca. Klobase in slanino so kradli trije mladi tički. Da si ugase žejo,

so udrli tudi v zidanico. Tudi kuharico so imeli, ki jim je kuhala, zato pride tudi ona s svojimi pajdaši pred okrožno sodišče.

Iz Metlike. Z velikim veseljem smo vzeli težko pričakovanega „Belokranjca“ v roko. Res vsa čast možem, ki se toliko žrtvujejo, da nas Belokranjce seznanijo z ostalim svetom. Ljudje se jako pridno naročujejo na „Belokranjca“ in ga tudi radi čitajo.

„Bratje, ljubite se med seboj.“ Tako je rekel naš Odrešenik svojim učencem. Takega mnenja pa ni „Domoljub.“ Ta ima sicer vero vedno na jeziku, toda ko se je treba po nji tudi ravnati, jo pa takoj izda. Komaj je izšla prva številka našega lista, že zabavlja in ščuje, čeprav v isti sapi sam prizna, da naš list „še ni pokazal barve,“ to je, da ni dal prav nič povoda za to. Povemo mu samo to: list je za belokranjskega kmeta, in ta bo odločil, ali hoče list ali ne. Zakaj smo dobili kmetje svoj list, je Domoljubovemu dopisniku tudi znano, ker prosi v svojem dopisu naj mu somišljeniki od nas o vsem gibanju poročajo, „da bo v našem listu t. j. Domoljubu več brati o Belokrajini, kakor je bilo doslej. Na delo torej, sovražnik se bliža!“ S temi besedami se je izdal Domoljub popolnoma. Priznava prvič, da se doslej ni brigal za Belo Krajino. Da se nihče za nas ni brigal, smo čutili mi kmetje preklicano živo na sebi, zato je ni družine pri nas, ki bi ne imela svojega človeka v Ameriki. A zato smo si pa ustanovili list, ki bo ves posvečen samo Beli Krajini, ne pa imel sem in tam o nas kak glas kot to o sebi priznava Domoljub. Ta z gorenjim dopisom priznava tudi, da se bo šele sedaj za nas bolj brigal, ker smo se začeli sami gibati. Če bi bil res naš pravi prijatelj, bi bil ravno tedaj moral za nas vedeti, ko je bilo pri nas vse zapuščeno. Da tega pred ni storil, dokazuje, da njegova nova ljubezen do nas ne bo odkritosrčna, temveč bo to le strah, da bi si mi ne pomagali sami, brez — njega. Dalje še nekaj njegov dopis dokazuje. Komaj smo začeli delati sami zase, nas že imenuje „sovražnike.“ Njegov dopisnik naj si to zapomni: res je, kar trdi, da „je velikanska večina Belokranjcev udana sveti veri.“ Zato pa tudi noben Belokranjec ne bo dolgo premišljal, koga naj si izbere, ali Kristusa in njegove besede „Bratje, ljubite se med seboj,“ ali „Domoljubovo“ brezversko netenje sovraštva. Tudi naš list „Belokranjec“ se bo ravnal po Kristusovih besedah ter vedno opozarjal kmete: „Bratje, ljubite se med seboj,“ to je „Kmetje, združimo se!“

Sankcionirani zakonski načrt. Cesar je sankcioniral zakonski načrt kranjskega dež. zbora glede posvetovanja reforme deželnega reda in deželnega volilnega reda za vojvodino Kranjsko. Dež. zbori imajo namreč tako omejene pravice, da se mora celo za tak odsek predložiti poseben zakon cesarju v potrjenje.

Iz šole. Katehet: „No, s kakšnim orožjem je Samson pobil Filistejce?“ — Vse molči. — Katehet (kaže na svojo čeljust): „No, kaj je to?“ — Učenci prično kričati: „Oslovska čeljust!“ Po „Domoljubu.“

MALI OGLASI

za tristočno petit-vrsto 15 v,
za plačujoče naročnike lista
10 vin.

Oglas.

Za vsebino oglasov uredništvo ne prevzema nikake odgovornosti.

MALI OGLASI

za tristočno petit-vrsto 15 v,
za plačujoče naročnike lista
10 vin.

Dr. ED. VOLČIČ v Novem mestu (Kranjsko),

Je uredil ter dobivajo se pri njem in pri vseh knjigotržcih naslednje pravne knjige:

1. **Civilnopravdni zakoni** (IV. zv. Pravnikove zbirke) z obširnimi slovenskim in hrvaškim stvarnim kazalom, obsegajoči XII. in 909 strani. 1906. V platno vez. knjiga K 8.—
2. **Odvetniška tarifa**; določila o rabi hrvaškega in slovenskega jezika pred sodišči; sodne pristojbine, s stvarnim kazalom, (20 tabel). 1906. Broširano K 1.—80
3. **Zakoni o javnih knjigah**, zemljiških itd. (V. zv. Pravnikove zbirke) z vsemi predpisi, ki so z njimi v zvezi, s stvarnim kazalom v hrvaškem in slovenskem jeziku, z vzorci knjižnih prošelj in vpisov. 1908. Knjiga v 2 delih, skup 618 strani. Mehko vezana knjiga K 5.—60 popolno v platno vezana K 6.—

- Ponatisi iz knjige pod točko 3.:
4. **Vzglede predlogov, sklepov in vpisov** za zemljiško knjigo; dotična kolkovna in vpisna . . . Broš. 1 K
 5. **Kolkovna in vpisna** pri zemljiški knjigi. Tabela na močnem papirju, obsek za na steno 60 h.
- Dalje od „Poljudne pravne knjižnice“, ki jo izdaja društvo „Pravnik“:**
- Zvezek I. **Zakon o dovoljevanju poti za silo**, s pojasnili in vzorcem prošnje. 1907. Mehko vezano K —40
- Zvezek II. in III. **Predpisi o železniških in rudniških knjigah**. 1908. Cena mehko vezani knjižici . . . K —80

- Zvezek IV. in V. **Pristojbinske elajšave ob konverziji terjatev**. 1908. Knjiga potrebna posebno posojilnicam in denarnim zavodom sploh. Mehko vezana knjiga K —80
- Zvezek VI.—X. **Predpisi o razdelbi in uredbi ter o zlozbi zemljišč**. 1908. Mehko vezano K 2.—
- Pripravlja se: Zvezek XI. in XII. **Predpisi o poljski okvari**. 1908. Mehko vezano K —80
- Ako ni dogovorjeno drugače, se pošiljajo knjige s pošto proti poštnemu povzetju, tako, da se k navedenim cenam priračunijo le resnični in poštni izdatki; pri naročilih do 2 K je najceneje, ako se pošlje naprej kupnina in 10 vin., poštnine v gotovini ali poštne znamke.

Rudolf Mikulič

mizar na Vinici mizar

izdeluje vsa mizarska dela po nizki ceni

in priporoča svojo veliko zalogo suhe robe.

!! Pozor !!

Ker se preselim tekom dveh mesecev s svojo trgovino = ter prodajam zaradi prevelike zaloge vse blago = po tovarniških cenah, opozarjam slavno občinstvo kakor tudi trgovce na ta ugodni nakup.

Peter Šterk, Vinica.

Peč se vam nikdar ne podere

če jo kupite v moji zalogi.

FRAN PILETIČ, Gradac.

...

Izdelovanje in zaloga

peči vseh velikosti in slogov

(kmečke in visoke, secesijon itd.)

Podpisani se priporočam slavnemu občinstvu za vsa v mojo stroko spadajoča dela, katera se izvršujejo dobro in trpežno po primerno nizki ceni.

mizar **JOSIP JUDNIČ** mizar

• • Stranska vas — Semič. • •

Mizarskega pomočnika in učenca

sprejme

Josip Judnič, mizarski mojster

Stranska vas pri Semiču.

„Zveza slov. zadrug v Ljubljani“

registrirana zadruga z omejeno zavezo.

VABILO na

I. OBČNI ZBOR „Zveze slov. zadrug v Ljubljani“

registrirane zadruge z omejeno zavezo,

koji se vrši v četrtek, dne 7. maja 1908 ob 3. uri popoldne v dvorani „Mestnega doma“ v Ljubljani.

Dnevni red:

- 1.) Poročilo prvega načelstva.
- 2.) Poslovno poročilo i. s.:
 - a) splošno,
 - b) denarna izravnava,
 - c) blagovni posli,
 - d) revizija.
- 3.) Volitev odbora.

Zvezin odbor sestoji iz 15 članov, katere izvoli občni zbor za dobo treh let. — Vsaj 6 odbornikov mora imeti svoje stalno bivališče v Ljubljani. — Ostali odborniki naj se kolikor mogoče porazdelijo po posameznih pokrajinah zveznega okoliša.
- 4.) Volitev nadzorstva.

Zvezino nadzorstvo sestoji iz 10 članov, katere voli občni zbor za dobo 2 let.
- 5.) Prememba pravil.
- 6.) Proračun upravnih stroškov.
- 7.) Slučajnosti.

Vsako včlanjeno zadrugo ali društvo zastopa na občnem zboru njen načelnik. — Če pa ta pri občnem zboru ni prisoten, zastopa zadrugo ali društvo drugi pooblaščenec, ki se izkaže s pravilno izdelanim pooblastilom dotične zadruge ali društva. Na občnem zboru daje vsak vplačan delež en glas.

S posvetovalnim glasom se sme občnega zbora udeležiti vsak član kake včlanjene zadruge ali društva.

Za vdeležence, ki pridejo že predpoldne v Ljubljano, vrše se v prostorih „Zveze slov. zadrug“ v Ljubljani dne 7. maja 1908 od 9.—12. ure predpoldne zadrugni razgovori.

Posebno se bodo dajala vsakojaka pojasnila in navodila.

Ljubljana, dne 10. aprila 1908.

Jos. Lenarčič, l. r., t. č. predsednik.

Kmetska

hranilnica in posojilnica

v Gradcu, Bela Krajina.

Hranilne vloge obrestuje po 4 1/2 %.

Posojila na poroštvo po 5 1/2 %.

Hranilne vloge sprejema od vsakogar. Posojila daje le svojim članom; člani morejo biti le prebivalci občin Gradac, Griblje, Podzemelj in Vinji dol.